

**Kvalitetsrapport for
barnehagene i Østre Toten
kommune barnehageåret
2023 - 2024**

Innhold

Kvalitetsrapport for barnehagene i Østre Toten kommune barnehageåret 2023 - 2024.	2
Innledning	2
Hva er kvalitet i barnehagen?	2
Barnehagenes kompetanse:	3
Bemanningsnorm og pedagognorm	4
Antall barn og årsverk	4
Videreutdanning barnehageåret 2023-2024	4
Kompetanseutvikling	5
Tema for Gjøvikregionen	5
Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis	5
Lek	5
SBI (Se barnehagebarnet innenfra)	6
BTI (Handlingsveilederen for bedre tverrfaglig innsats)	7
Språk	7
Kap. 8 i barnehageloven, retten til et trygt og godt barnehagemiljø	8
Innholdet i barnehagen	8
Barn og foresattes medvirkning	9
Samarbeid med andre instanser	9
Læringsmiljøteamet	10
Overgang barnehage – skole	10
Helhetlig innsatstrapp	11
Spesialpedagogisk hjelp	11
Brukerundersøkelser	12
Opptak	12
Tilsyn	12
Mål for kvalitetsarbeidet i Østre Toten	12
Oppvekst 2040	13
Kommunens verdigrunnlag	13
Mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten	14
Satsningsområder i den enkelte barnehage	16
Oppsummering	18

Kvalitetsrapport for barnehagene i Østre Toten kommune barnehageåret 2023 - 2024.

Innledning.

Det er første gang en kvalitetsrapport for barnehagene utarbeides i Østre Toten kommune. Kvalitetsrapporten er skrevet for barnehageåret 2023 – 2024 og er tenkt som er årlig rapport i framtiden. Rapporten går årlig som orientering til politisk nivå.

Kvalitetsrapporten beskriver tilstand, mål og tiltak for områder det jobbes med i barnehagene dette barnehageåret. Grunnlaget som er brukt for innholdet i rapporten er overordnede føringer og strategier, barnehagelov og rammeplan, kommunens handlingsplan og økonomiplan 2023 – 2026 og kommuneplanens samfunnsdel, tallgrunnlag fra Barnehagedata og Basil samt årsrapport for 2023 – 2024 fra barnehagene.

Østre Toten har 12 barnehager, 6 kommunale og 6 private barnehager. Alle barnehagene deltar i styrernettverk der barnehagemyndighet har veiledningsansvar og det samarbeides og deles rundt faglig utvikling og ny forskning på barnehagefeltet. Felles satsningsområder for barnehagene har det siste året vært SBI (Se barnet innenfra), BTI (Handlingsveilederen for bedre tverrfaglig innsats), lek og overganger mellom barnehage og skole. Disse temaene er beskrevet senere i rapporten. Lek har vært et satsningsområde i den nasjonale kompetansestrategien der det er et tett samarbeid med de andre kommunene i regionen, samt Statsforvalter og HINN (Høgskolen Innlandet).

Tverrfaglig samarbeid er et satsningsområde i Østre Toten. Her har alle barnehagene deltatt i et prosjekt der det har vært avviklet møter mellom barnehage, foresatte, barnevern, helsestasjon og PP-tjenesten. Dette er også beskrevet senere i rapporten.

De tre overordnede målene for kunnskapssektoren er:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

“Barnehagen skal, i samarbeid og forståing med heimen, vareta barna sine behov for omsorg og lek og fremje læring og danning som grunnlag for ei allsidig utvikling. Gode barnehagar kan bety mykje for at det einskilde barnet får ein god barndom, samstundes som det betyr mykje for moglegheitene barnet får vidare i livet, både i skulen og i arbeidslivet. Å gi alle barn eit godt barnehagetilbod er derfor noko av det viktigaste vi kan gjere som samfunn. Barnehagen legg grunnlaget for ein god oppvekst bygd gjennom ei heilskapleg tilnærming til barna si utvikling”. (Kunnskapsdepartementet Prop1 S (2023 – 2024)).

Ut fra disse overordnede målene, rammeplanen og kommunes handlingsprogram jobber barnehagesektoren med sine satsningsområder og overordnede mål. Dette er beskrevet i rapporten.

Hva er kvalitet i barnehagen?

Barnehageloven og rammeplan for barnehager setter krav og rammer for barnehagetilbudet og kvalitet i barnehagen. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som anerkjenner og ivaretar barndommens egenverdi, og har en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Sentrale punkter er:

- Trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, lek og læring
- Systematisk arbeid der man reflekterer over og vurderer det pedagogiske arbeidet
- Medvirkning og involvering av barn og foresatte

Kunnskapsdepartementet har utviklet en strategi for barnehagekvalitet som skal bidra til at alle barn i hele Norge skal ha tilgang til et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet: *“Barnehagen for en ny tid – Nasjonal barnehagestrategi mot 2030”*. Strategien skal bidra til bedre kvalitet gjennom økt kompetanse hos ansatte, god ledelse og tilstrekkelig bemanning.

Hva kvalitet er, eller hva kvalitet kan være i barnehage er et omstridt tema og diskuteres stadig. Barnehagekvalitet er et diffust og verdiladet begrep og dermed er det ingen enighet i hvordan kvalitet i barnehagene skal måles eller undersøkes.

«Hva som vurderes som god kvalitet, må sees i sammenheng med politiske prioriteringer og kulturelle forestillinger om hva som er en «god» barndom, og med subjektive oppfatninger om hva som er «bra for barn» (Rosenthal, 2003; Tobin, 2005) Pilotprosjekt – veiledning til barnehageeier for å styrke kvaliteten i barnehagen.

Kvalitetsbegrepet har lenge hatt fokus på kvantitet i form av barnehagedekning og strukturelle faktorer som lov- og planverk, krav til kompetanse, areal ol, krav som er målbare.

«Nyere forskning på barnehagekvalitet understreker betydningen av prosesskvalitet, som handler om hverdagslivsprosessene, og som dreier seg om samspill, relasjoner, lek og aktiviteter innhold og lignende».

«Relasjoner mellom barnehagepersonalet og barna, og barna imellom, understrekes i litteraturen som særlig viktige kvalitetsindikatorer». Pilotprosjekt – veiledning til barnehageeier for å styrke kvaliteten i barnehagen.

Barnehagenes kompetanse:

	Barnehagelærere	Fagarbeidere (barne- og ungdomsarbeider)
Hele landet	41%	23%
Østre Toten	44%	25%
Bjørnsgård	49%	20.2%
Bonderudbakken	39%	19.2%
Eventyråsen	46%	13.9%
Fredsvoll	43%	24.9%
Lena FUS	45%	30.9%
Steinerbarnehagen	39%	0
Hoffvangen	45%	28%
Nordli	45%	32.1%
Oliviabakken	56%	14.6%
Kolbu	40%	44%
Kapp	43%	24%
Vilberg	52%	31.7%

Bemanningsnorm og pedagognorm

	Bemanningsnorm	Pedagognorm
Hele landet	5.7	
Østre Toten	5.7	13.0
Bjørnsgård	5.8	12.1
Bonderudbakken	5.4	14.2
Eventyråsen	5.8	12.5
Fredsvoll	5.8	13.8
Lena FUS	5.8	13.1
Steinerbarnehagen	5.3	14.1
Hoffvangen	5.4	12.1
Nordli	5.7	12.5
Olviabakken	6.0	10.9
Kolbu	5.9	15
Kapp	5.9	13.9
Vilberg	6.0	11.8

Antall barn og årsverk.

Barn i barnehage	608
Barn under 3 år i barnehage	218
Barn i kommunale barnehager	294
Barn i private barnehager	314
Antall årsverk i kommunale barnehager	82.12
Antall ansatte i kommunale barnehager	111
Antall årsverk i private barnehager	88.67
Antall ansatte i private barnehager	108

Videreutdanning barnehageåret 2023-2024.

	Antall ansatte	Studie
<i>Bjørnsgård</i>	-	-
<i>Bonderudbakken</i>	-	-
<i>Eventyråsen</i>	-	-
<i>Fredsvoll</i>	-	-
<i>Lena FUS</i>	-	-
<i>Steinerbarnehagen</i>	-	-
<i>Hoffvangen</i>	2	Barns språkutvikling og språkopplæring i barnehagen
<i>Nordli</i>	-	-
<i>Olviabakken</i>	-	-
<i>Kolbu</i>	-	-
<i>Kapp</i>	1	Barns språkutvikling og språklæring
<i>Vilberg</i>	1	Barns språkutvikling og språklæring

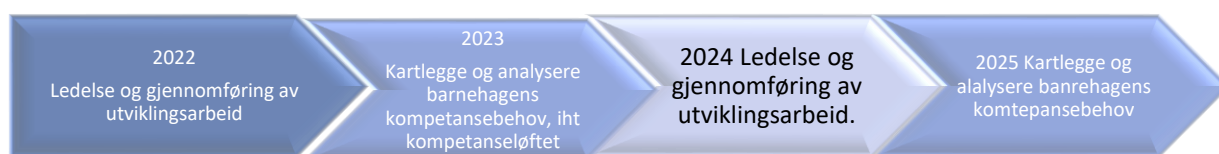
Kompetanseutvikling

Kompetansesatsingen er et samarbeid med UH- partner HINN og kommunene; Søndre Land, Nordre Land, Østre Toten, Vestre Toten, Gran og Gjøvik.

Rekomp satsingen tar utgangspunkt i Regjeringens strategier: Barnehager mot 2023- strategi for barnehagekvalitet 2021-2030. Kunnskapsdepartementet sin reviderte strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022.

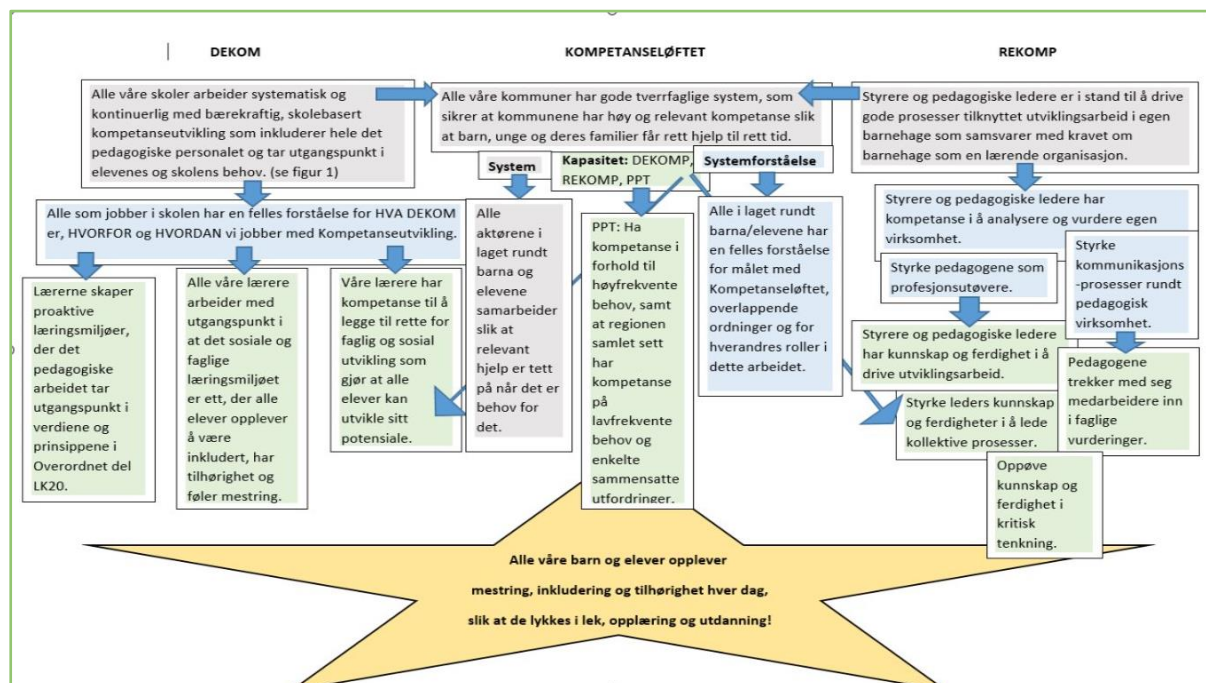
Tema for Gjøvikregionen

Målet er at styrer og pedagogisk leder er i stand til å drive gode prosesser tilknyttet utviklingsarbeid i egen barnehage som samsvarer med kravet om barnehagen som en lærende organisasjon.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Målet med kompetanseutviklingen er å utvikle en praksis som fokuserer på barnas/elevens behov, og utvikles i dialog med de som arbeider med barn og unge.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere og gi rom for ulike typer

lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. Rammeplan 2017

Leken kan stimulere barnet utvikling både språklig, emosjonell, sosialt, motorisk og kognitiv utvikling. Leken er med på å lære barna hvordan verden fungerer sosialt og fysisk.

I samarbeid med HINN og Birgitte Fjørtoft har vi dette barnehageåret hatt faglig fokus på tema LEK i to bolker:

Høsten 2023: Lekende ledelse og profesjonelle barnehagelærer. "Alle barn har rett til og godt av en lekende barnehagepraksis!" to ulike perspektiv på leken: lek som egenverdi – viktig her og nå. Lek som nytteverdi – middel for å oppnå andre mål.

Fagdagens målsetting var å vise hvordan vi kan være lekende ansatt i barnehagen, inspirere til å bruke leken som inngang til barna og bidra til en mer lekende ledelse som ønsker faglig funderte kritiske spørsmål velkommen.

Våren 2024: Lekende ledelse og profesjonsetiske ansvar for ivaretagelse av lek i barnehagen. Profesjonalitet, profesjonsetisk bevissthet, lederrollen i lekemiljøet, å ytre seg kritisk og nødvendigheten av refleksjon. Viktigheten av profesjonsfellesskapet og lekeforløp i praksis.

LEK hentet fra barnehagens årsrapport

Barnehagene jobber mye med tilrettelegging av barnas lekemiljø, involvering av barna og deres medbestemmelse på varierte og ulike lekemiljøer både ute og inne. Respekt for lekens egenverdi. Leken skal være på barnas premisser med voksne som beriker og støtter barnas lek. Lek skal være gøy og gir mange muligheter for læring. Voksne som igangsetter, støtter, utfordrer, tilfører og videreutvikler leken. Voksne som deltar i lek og følger opp barnas lekesignaler. Viktig med deltagende, lekne voksne som bidrar på barnas premisser. Det reflekteres rundt praksisfortellinger som går på voksnes ledelse av lek og lekemiljøet. Bevissthet rundt lekemiljøer som appellerer til de ulike aldersgruppene og som er inkluderende der alle barn skal delta i lek og oppleve glede. Tilrettelegging for fysisk lek i trygge rammer. Gi barna opplevelser som gir felles erfaring som grunnlag for vider lek.

Barnehagene har gode utemiljøer med muligheter til utfoldelse i lek tilpasset de ulike årstidene.

Lek og kompetanse om lek er tematikk i REKOMP, personalmøter og fagdager hvor noen barnehager har leid inn annen fagkompetanse på temaet for å få mer kunnskap. Udir sine kompetansepakker blir benyttet i flere barnehager.

SBI (Se barnehagebarnet innenfra)

Se barnehagebarnet innenfra og Se eleven innenfra er et satsningsområde både for barnehager og skoler i kommunen slik at barna møter de samme **grunnverdiene** i hele utdanningsløpet.

To ansatte i hver barnehage og skole fikk sertifisering som SBI/SEI veileder. De sertifiserte ansatte har ansvar for implementering og vedlikehold av metoden til alle ansatte i egen barnehage og skole.

SBI gir de ansatte en fordypning i hvordan man bruker utviklingspsykologi og relasjonskompetanse for alle barn i barnehagen, men likevel særlig for de barna som trenger de trygge relasjonene aller mest. De ansatte får kunnskap om hvordan de kan tilrettelegge hverdagen for alle barn, men følgende grupper spesielt:

- Barn med temperamentmessige utfordringer
- Barn med belastende omsorgserfaringer.

Det er alltid de voksne som har ansvaret for relasjonen mellom seg og barnet, og barnet trenger først og fremst vår godhet og vennlighet i alle situasjoner. Det å være vennlig betyr ikke at vi alltid må være venner, men at den voksne tar ansvar og tar ledelsen i situasjoner der det er nødvendig. Relasjonsarbeid tar tid. Målet med dette arbeidet er at det gir barna trygghet, og denne trygge grunnmuren trenger de for å lære, og for å utvikle seg til robuste mennesker som mestrer livene sine som barn og ungdom.

BTI (Handlingsveilederen for bedre tverrfaglig innsats).

I Østre Toten kommune skal modellen for bedre tverrfaglig innsats, BTI-modellen brukes for å sikre tidlig innsats i arbeid med barn og unge. Dette er en samhandlingsmodell for tjenester som møter gravide, barn, unge og foreldre det er knyttet undring eller bekymring til. Hensikten med BTI-modellen er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen. BTI bidrar til tidlig innsats, samordning og medvirkning. Modellen skal sikre at ansatte blir ansvarliggjort og får handlingskompetanse til å fange opp og følge opp, fra tidligst mulig tidspunkt, med foreldresamarbeid, uten oppfølgingsbrudd og med dokumentert effekt.

Språk

Det er utarbeidet en felles språkfokusplan for oppvekstsektoren i Østre Toten kommune og omhandler alle barn 0-16 år på språk. Vi jobber for at alle barn skal oppleve trygghet og gjenkjennelighet i erfaring, læring og opplæring i en god og allsidig språkutvikling.

Med planen ønsker vi at oppvekstsektoren i kommunen jobber for en helhetlig tilnærming og for å sikre gode overganger fra helsestasjon til barnehage, innad i barnehagen, overgang barnehage – skole og barneskole - ungdomsskole.

Planen skal sørge for progresjon, helhet og sammenheng i hele løpet fra barnehage og ut grunnskolen. Planen legger opp til en god begynneropplæring og seinere systematisk kartlegging. Med dette kan vi legge til rette for enda bedre forutsetninger for en ønsket positiv utvikling for alle

Språkfokus hentet fra barnehagenes årsrapport.

Barnehagene jobber aktivt med barnas språkutvikling ved at de ansatte er viktige rollemodeller for begrepsutvikling og læring gjennom hele dagen. Lesing av bøker, eventyr, rim og regler, sanger, konkrete, dramatisering, visuell støtte til språket og betydningen av ordene. Det jobbes med språkets innhold, form og bruk. De voksne repeterer og utvider perspektivet og innholdet i det barna sier. De voksne er språklige forbilder og bruker språket aktivt i her og nå situasjoner, de snakker om det barna er opptatt av. Høytlesning er en vanlig del av opplegget i barnehager.

Språkfokusplanen er aktivt i bruk. De fleste barnehager har språkkontakter som har spesialkunnskap om emnet og bringer kunnskap til de andre voksne. Noen av barnehagen benytter også pedagogiske opplegg som; Snakkepakken, Språksprell, læringsstøtte i CLASS. TRAS og Alle Med brukes til å kartlegge minoritetsspråklige barn og der det er bekymring rundt adekvat språkutvikling.

Alle er opptatt av å sette ord på, benevne og beskrive hverdagen og situasjoner de opplever sammen med barna. Samtaler sammen med barna hvor man involverer og oppfordrer alle til deltakelse i samtale.

barna i kommunen. Aktuelle tverrfaglige instanser som har utarbeidet planene er; helsestasjon, barnehage, skole, PPT og biblioteket. Planen finnes i sin helhet på kommunens hjemmeside.

Kap. 8 i barnehageloven, retten til et trygt og godt barnehagemiljø.

Alle barnehagene i Østre Toten har sammen jobbet frem en felles plan for dette arbeidet. Planen er evaluert og redigert jevnlig. Kap 8 har vært temabasert tilsyn de to siste årene og gjennomført i 4 av kommunenes barnehager. Trygt og godt barnehagemiljø er tema i Regional kompetansestrategi, med fokus på økt kompetanse for ansatte i barnehagene.

Felles plan for et trygt og godt barnehagemiljø for alle barnehagebarn i Østre Toten kommune, ligger på kommunens hjemmeside.

Rett til et trygt og godt barnehagemiljø, hentet fra barnehagens årsrapport.

Barnehagene jobber med tema gjennom blant annet barnesamtaler, foreldresamtaler, foreldreundersøkelsen, regelmessig relasjonskartlegginger og trivselssamtaler. Tema tas på personalmøter, avdelingsmøter og i HMS arbeid.. Noen barnehager har tema i forbindelse med at pedagogene leverer driftsrapport til styrer. Se barnehagebarnet innenfra er en viktig del av arbeidet med et trygt og godt barnehagemiljø. Regelmessige relasjonskartlegginger og trivselssamtaler blir brukt i mange barnehager. Det jobbes med vennskap og det å hjelpe hverandre. Temaet krenkelser er oppe på personalmøter der det reflekteres over opplevde situasjoner.

Barnehagene har fokus på læringsmiljø, observasjoner, aktivitetsplikt og voksnes ansvar. Tilstedeværende, varme, anerkjennende, oppmerksomme ansatte som reflekterer over egne og medarbeideres praksis.

Lyttende voksne som tar barnas følelser på alvor og er bevisst i å være gode rollemodeller. Gjennom gode voksenmodeller lærer barna å vise omsorg, toleranse og respekt for hverandre.

Barnehagene nevner kommunens plan for et trygt og godt barnehagemiljø i alle barnehager som et godt utgangspunkt for deres arbeid med temaet. Det er utarbeidet aktivitetsplaner for tiltak og forebygging i de fleste barnehagene

Innholdet i barnehagen.

Lov og rammeverk

Rammeplan for barnehage, er en forskrift til barnehageloven (Utdanningsdirektoratet, 2017). Rammeplanen sier noe om verdigrunnlaget som barnehagene bygger på, formål og innhold, samt utdyper barnehagens fagområder. Rammeplanen er godt innarbeidet og er styrende for all virksomhet i barnehagen. Det er barnehageeier som har ansvar for å sikre et helhetlig barnehagetilbud av god kvalitet, og påse at Rammeplanen følges gjennom veiledning og tilsyn.

Barnehagene i Østre Toten kommune har egen årsplan.. Årsplanene er utarbeidet med utgangspunkt i Rammeplanen og er et verktøy for ansatte til å jobbe for å sikre en systematisk pedagogisk praksis i tråd med Lov om barnehager og rammeplan for barnehager. Årsplan er også et utgangspunkt for foreldrenes medvirkning, grunnlag for kommunalt tilsyn og en informasjon til politikere. Kommunale

barnehager har en felles mal for årsplan med en del felles innhold i tillegg til barnehagens eget særpreg.

Barn og foresattes medvirkning

Det viktigste for å sikre barnas medvirkning er å følge barnas initiativ i hverdagen. Å være til stede med barna, lytte, observere og være fleksibel er alle viktige komponenter i dette. Barnesamtaler som verktøy benyttes også med de eldste barna. I barnehageloven står det at det skal jobbes med medvirkning på følgende måte:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1».

Barns medvirkning er også hjemlet i Barnekonvensjonen punkt 12. *Alle barn har rett til å si sin mening, og den skal bli tatt på alvor. Barn har rett til å uttrykke sine meninger i alle saker som angår dem. Barnets meninger skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet.*

Barns medvirkning, hentet fra barnehagenes årsrapport.

Barnehagene har fokus på at voksne er sensitive, tilstedeværende, observerende og lydhøre for barnas interesser. Jobber med ansatte og deres holdninger, verdier og barnesyn. En barnehage nevner spesielt deres arbeid med barnekonvensjonen. Barnehagens ansatte observerer og analyserer for å tilrettelegge hverdagen etter barnas behov og interesser. Tett dialog og oppfølging sammen med barnas foresatte. Demokratiske prosesser hvor alle barn oppfordres til å si sine meninger. Jobber for at voksne skal fange opp barnas uttrykk, kroppsspråk, oppfordre, spørre og lytte til barna og anerkjenne deres tanker og meninger. Det settes av tid til frilek og barns valg av aktiviteter. Noen barnehager har morgenmøte der barna deltar i planlegging av dagen. Planlagte barnesamtaler blir brukt. Respekt for lekens egenverdi.

Alle barn skal bli sett innenfra, lyttes til og få oppleve seg selv som en betydningsfull person i et fellesskap. Voksne som viser fleksibilitet med tanke på egne planer og barnas initiativ. Jobber med at barna skal respektere hverandre og ulike syn og meninger som kommer til uttrykk i barnegruppen.

Foreldresamarbeidet sikres gjennom digital formidling ved Mykid i kommunale barnehage og Kidplan i private barnehager, daglig dialog med foresatte ved henting og levering. Foreldrenes medvirkning ivaretas også gjennom FAU og SU, i tillegg til foreldresamtaler, foreldremøter og sosiale arrangement i regi av barnehagen.

Foreldresamarbeid krever god dialog og gjensidig respekt. Samarbeidet er viktig for at vi sammen skal jobbe til det beste for barnet og sikre god trivsel og utvikling. Foreldreutvalg og Samarbeidsutvalg er en lovpålagt arena for foresattes medvirkning.

Samarbeid med andre instanser

Barnehagene i Østre Toten samarbeider med andre instanser i kommunen, som barnevern, PP-tjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten, helsestasjon og andre spesielt når det gjelder enkeltbarn. For å få til et bedre samarbeid mellom instansene ble det våren 2023 opprettet tverrfaglige møter. Møtene ble holdt månedlig i den enkelte barnehage og deltakere var barnehage, enkeltforesatte,

PP-tjeneste, barnevern og helsestasjon. Målet var en bedre samhandling mellom disse tjenestene på systemnivå til barnas beste. Tverrfaglig team hadde møteledelsen.

Barnehagene var godt fornøyd med disse møtene, men det viste seg at det ble tidskrevende for PP-tjeneste, barnevern og helsestasjon. Etter en vurdering ble det våren 2024 gjennomført en annen form for møter. Møtene ble avholdt på Rådhuset 3 timer i måneden. Barnehagene meldte inn saker og kom til rådhuset på møter. Det var god tilgang på saker i disse møtene, men kun halvparten av barnehagene benyttet seg nå av ordningen. Ordningen evalueres på nytt, og det planlegges gjennomføring av møter på teams for neste høst.

Læringsmiljøteamet

Teamet er tverrfaglig sammensatt og består av tre veiledere, en barnehagelærer/spesialpedagog, en barnevernspedagog og en barnehagelærer, alle med erfaring innen veiledning. Disse tre er veiledere med ulik barnefaglig bakgrunn, noe som danner et bredt grunnlag for veiledningene.

Læringsmiljøteamet (LMT) er et lavterskeltilbud for alle barnehager og hele grunnskolen i Østre Toten kommune. Teamet har siden oppstart 1.8.2019 bistått i 97 saker, der målet har vært en positiv endring i barnehagemiljø/skolemiljø. LMT er spesielt opptatt av å bruke tid til å se på det sosiale samspillet som er etablert mellom voksen-barn/elev og innad i barnegruppa/elevgruppa og de ulike mekanismene som oppstår i dette samspillet. Gjennom dette arbeidet bidrar LMT med observasjoner og kartlegging av relasjoner, gruppe-/klasseledelse og voksenrollen. Læringsmiljøteamet arbeider på systemnivå, og ser i alle saker på hele barnegruppa/klassen. Målet er at arbeidet skal føre til positive endringer i barne-/elevgruppa og for det enkelte barn.

Overgang barnehage – skole

Formålet med overgangsrutiner er å sikre gode overganger, og å styrke sammenhengen i hele utdanningsløpet for barn og unge i Østre Toten kommune.

Hensikten med rutinene er å:

- Sikre alle barn/elever en trygg og god start på barneskolen/ungdomsskolen.
- Skape et helhetlig og sammenhengende utdanningsløp.
- Overføre informasjon til beste for barnet/ eleven, etter samtykke.
- Sikre et godt tverrfaglig samarbeid der det er behov for det.
- Sikre videre samarbeid med foreldre/foresatte

Føringer for overgangsarbeidet:

Det praktiske samarbeidet i forbindelse med overgangene er forankret i lov.

«Barnehageloven § 2a. Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole. Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jf. opplæringslova § 13-5 og privatskolelova § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang. Barnehagen må ha tillatelse fra barnets foreldre for å utlevere personopplysninger om barnet til skolen».

Opplæringsloven § 13-5. "Plikt til å samarbeide med barnehagen om overgangen til skolen. Skolen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får ein trygg og god overgang. Skoleeigaren har hovudansvaret for samarbeidet og skal utarbeide ein plan for overgangen frå barnehage til skole og skolefritidsordning.»

Samarbeidet om overgangen har også en forebyggende effekt. Alle overganger i livet kan i seg selv være kritiske. Overgangsrutinene er utarbeidet på bakgrunn av eksisterende praksis med et godt samarbeid mellom skole, barnehage, PPT og Læringsmiljøteamet.

Rutinene er minimumsløsningen som alle kommunens private og kommunale barnehager og skoler i Østre Toten forplikter seg til å følge. Ønsker man et utvidet samarbeid utover minimumsløsningen er det mulighet for det.

Overgangsarbeidet er forankret i barnehage- og skoleledelse ved barnehagesjef og skolesjef.

Helhetlig innsatstrapp.

Den helhetlige innsatstrappa viser grad av inngripen i innbyggernes liv. Målet er å styrke de lavere trinnene i innsatstrappa ved å gjøre smarte grep øverst i trappa. Barnehager er på de laveste trinnene i trappa.

Trinn 1 – attraktive og aktive lokalsamfunn. Tilhørighet, mangfold og trivsel.

Trinn 2 – helsefremmende og forebyggende aktivitet. Folkehelse, aktiv i eget liv, trygghet og mestring.

Trinn 3 – tidlig innsats. Mestring i hverdagen

Trinn 4 – meningsfull og inkluderende hverdag. Opplæring, aktivitet og arbeid

Trinn 5 – boliger

Trinn 6 – mestre egen hverdag i hjemmet

Trinn 7 – bistand i hjemmet. Måltrettede, fleksible og tidsbegrensede tiltak

Trinn 8 – boliger med fellesfunksjoner. Nye boformer, samlokaliserte boliger med mulighet for oppsøkende tjenester

Trinn 9 – tidsbegrenset opphold i institusjon. Rehabilitering, utredning, avlastning og kommunal øyeblikkelig hjelp, behandling ved livets slutt.

Trinn 10 – boliger med mulighet for døgn tjenester. Samlokaliserte boliger med fellesareal og areal for personalbase

Trinn 11 – bolig og institusjon. Omfattende helse- og omsorgsbehov

Spesialpedagogisk hjelp

Vi har dette barnehageåret 12.07 årsverk knyttet til spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven § 31. Det er PP-tjenesten som utarbeider sakkyndig vurdering på enkeltbarn basert på barnehagens henvisninger og egne observasjoner av barnet. Barnehagesjef fattar vedtak om spesialpedagogisk hjelp til enkeltbarn på bakgrunn av den sakkyndige vurderingen.

Den spesialpedagogiske hjelpen utføres av både spesialpedagoger og fagarbeidere/assistenter. Det er et eget spesialpedagogisk team som er tilsatt i PP-tjenesten. Teamet har 3.8 årsverk med spesialpedagoger. Spesialpedagogene fordeles årlig til alle barnehagene på bakgrunn av sakkyndig vurdering og vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Den øvrige spesialpedagogiske hjelpen er det barnehagens ansatte som tar seg av, da på toppen av bemanningsnorm slik at det tilfaller det enkelte barn. Samarbeidet med andre instanser fungerer godt rundt disse barna.

Brukerundersøkelser

Det var i år 3 barnehager som gjennomførte Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelsen:

	Tilfredshet, totalscore
Hele landet:	4.5
Lena FUS	4.8
Eventyråsen	4.8
Fredsvoll	4.9

De øvrige barnehagene gjennomfører foreldreundersøkelsen hvert 2. år og skal være med på undersøkelsen neste barnehageår.

Opptak

Dette barnehageåret har vi gjennomført to opptak. Hovedopptaket har søknadsfrist 1.mars og med barnehageoppstart fra 1.august og utover høsten.

Supplerende opptak har søknadsfrist 1.desember med oppstart fra 1.februar og utover våren.

Opptakskriteriene er hjemlet i barnehageloven § 16, samt vedtekter for den enkelte private barnehage og vedtekter for kommunale barnehager.

Tilsyn

Vi har hatt fire typer tilsyn i sektoren dette barnehageåret. Barnehagesjef har rollen som barnehagemyndighet, og i denne rollen ligger et tilsynsansvar. For å sikre likeverdig behandling av alle barnehager, både kommunale og private, er det inngått et vertskommunesamarbeid Vestre Toten. Dette er politisk behandlet i begge kommuner. Vestre Toten har ført tilsyn på barnehageloven § 43 *Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker barn i to barnehager i kommunen.* Vi fikk ingen avvik.

Statsforvalter har ført tilsyn med barnehagemyndigheten og PP-tjenesten på spesialpedagogisk hjelp og internkontroll. Her har det kommet avvik på internkontroll og spesifikt ROS analyser.

Udir har ført kontroll med en privat barnehage på barnehageloven kapitel 5 Krav til bruk av offentlig tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager mv. Her har vi i skrivende stund ikke mottatt rapport.

Mål for kvalitetsarbeidet i Østre Toten

Barnehageloven og rammeplan for barnehager er styrende for barnehagens mål. Andre satsninger på nasjonalt nivå som er styrende for målbildet er Kunnskapsdepartementets overordnede mål for kunnskapssektoren og nasjonal barnehagestrategi mot 2030.

På kommunalt nivå er handlingsprogram og økonomiplan 2024 – 2027 og kommuneplanens samfunnsdel førende for hvilke mål barnehagene skal styre mot. De overordnede dokumentenes mål er bearbeidet til mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten som beskrevet senere i dokumentet. Mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten er et samarbeid mellom alle barnehagene i kommunen.

Oppvekst 2040.

Strategidokumentet Oppvekst 2040 er også styrende for barnehagene. Plan og utviklingsprosessen skal gjennomføres i to deler. I første del handlet det om kvalitet og innhold i oppvekstområdet. I 2023 har det vært jobbet i tråd med strategidokumentet for Oppvekst 2040.

I sektoren er det gjennom 2023 jobbet med de utvalgte innsatsområdene i strategidokumentet:

- Alle barn, unge og familier opplever helhet og sammenheng i møte med kommunens tjenester.
- Alle har en naturlig plass i fellesskapet.
- Alle barn og unge skal utvikle robusthet.
- Alle barn og unge skal vokse opp i attraktive oppvekstmiljøer.

Arbeidet har blitt fulgt opp med utarbeiding av handlingsplaner og videre omstillings- og utviklingsarbeid i tjenestene.

Andre del av Oppvekst 2040 handler om framtidig barnehage- og skolestruktur. Arbeidet med en felles ungdomsskole for Østre Toten har preget 2023.

Utvikling av systematisk arbeid på tvers er et prioritert område. Dette innebærer tverrfaglig arbeid på flere nivåer, både på individ og systemnivå. Det er fokus på utvikling av tverrfaglig helsefremmende og forebyggende arbeid, og for tidlig og helhetlig innsats, inn mot barn og unge. Arbeid innenfor Oppvekst 2040 bidrar godt i det helhetlige og tverrfaglige arbeidet.

Kommunens verdigrunnlag

HOVEDMÅL

- Østre Toten kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver og ha en fleksibel organisasjon med rett kompetanse til å løse de oppgavene kommunen til enhver tid har.
- Østre Toten kommune skal være en fremtidsrettet organisasjon, hvor tidlig innsats, tverrfaglig samhandling og effektive tjenester er viktige faktorer

	Stolthet – Handlekraft – Mot – Samarbeid			
Verdigrunnlaget i Østre Toten sier ...	vi er stolte av å jobbe i Østre Toten kommune, hvor vi møter utfordringer med mot og optimisme	vi tør å utfordre oss selv og hverandre, tenke nytt og bry oss	vi er profesjonelle og samarbeider om gode løsninger	vi skal skape gode tjenester sammen med innbyggerne
Det betyr at vi (HVORFOR) ...	har en felles kultur som gjør oss robuste i møte med tjenestene vi leverer hver dag	håndterer utfordringer og driver forbedringsarbeid gjennom deling og læring	er beslutningsdyktige og gjennomfører det vi er blitt enige om	skal skape tjenester sammen med brukere innbyggere og politikere på tvers av organisasjon
For å lykkes ønsker Østre Toten kommune å (HVA).....	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ha myndiggjorte medarbeidere og mestringsorienterte ledere ▪ utvikle praksis for kompetanseoverføring og deling ▪ innføre helhetlig innsatstrapp ▪ lage rom for kontinuerlig utvikling av organisasjonen ▪ jobbe smartere og forenkle prosesser ▪ sikre kvalitet i tjenesteleveranse ▪ velge økonomisk bærekraftige løsninger ▪ utvikle helhetlig virksomhetsstyring ▪ utvikle robuste felles- og støttetjenester ▪ jobbe helhetlig og tverrfaglig			

Mål og tiltak for barnehagene i Østre Toten

Mål oppvekst: Alle barn skal ha et trygt og godt oppvekst- og læringsmiljø

Mål barnehage:

- Barnehagene skal jobbe med barns medvirkning i samsvar med FNs barnekonvensjon og ha et barnesyn som er forenlig med denne.
- Barnehagene skal jobbe for et trygt og godt læringsmiljø med utgangspunkt i lovteksten og kommunens plan for et trygt og godt barnehagemiljø.
- Barnehagene skal jobbe forebyggende, skaffe seg informasjon om det enkelte barns trivsel og relasjoner.
- Barnehagene skal ha fokus på tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

Tiltak:

- Kompetanseheving, Se barnet innenfra sertifisering
- Sikre at alle ansatte har kunnskap om og kjennskap til barnehageloven og rammeplan gjennom at det jevnlig tas opp i barnehagens møtefora.
- Revitalisering av BTI
- Hver barnehage har sin egen verdiplattform (barnesyn) som er forankret i lovverk
- Tett samarbeid med foresatte
- Observasjoner og kartlegginger
- Aktiv bruk av aktivitetsplan (aktivitetsplikt)
- Dokumentasjon – prosedyrer
- Tverrfaglige møter
- Refleksjon i personalgruppen
- Involver barna etter alder og modning
- Møte alle med respekt
- Class brukes i Lena FUS barnehage
- Implementering av barnekonvensjon, vedtak skal vurderes opp mot barnas beste

Mål Oppvekst: Bidra til robuste barn.

Mål barnehage:

- Alle barn skal oppleve naturlig tilhørighet og være selvsagte deltakere i fellesskapet
- Barnehagene skal styrke samarbeidet mellom barnehagen og de foresatte, samt styrke de foresatte i sin rolle.
- Barnehagene skal jobbe for at barn har kompetanse på å takle utfordringer og motgang
- Barn skal utvikle mestringsstrategier gjennom ulike opplevelser av mestring
- Trygge rammer skal gi barna mulighet til å utvikle en positiv identitet, selvfølelse og egenverdi
- Ansatte skal ha relasjonskompetanse

Tiltak:

- Felles aktivitet i små grupper
- Veilede foresatte: foreldresamtaler, inkludere foresatte, bruk av tverrfaglig team/tverrfaglig møte
- God kjennskap til hvert enkelt barn
- Gi utfordringer tilpasset modning og alder
- Relasjonskompetanse: felles bevissthet, felles profesjonalitet/praksis

- Kompetanseheving på relasjonskompetanse
- God og bevisst ledelse i forhold til å stille krav og følge opp
- Kompetent ledelse i alle ledd
- Trygge rammer
- Gode tilvenningsrutiner/tilknytningsrutiner, Hjemmebesøk, bli kjent dager, oppstartssamtale
Foreldremøte nye barn
- Gode overgangsrutiner
- SBI mentalisering
- Voksne som trygg havn
- Emosjonell veiledning
- Besøksdager
- Bevisstgjøre ansatte om å stå profesjonelt i barnas følelser
- Legge til rette for mestring og utfordring, barns evne til risikovurdering

Mål Oppvekst: Prioritere arbeid som styrker sosiale ferdigheter og språk

Mål barnehage:

- Barnehagene skal jobbe mot å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet, jamfør kompetansestrategien, med fokus på planlegging, observasjon og vurdering
- Barnehage og skole skal sikre gode overganger og sammenheng i barns utdanningsløp.
- Barnehagene skal jobbe med barns medvirkning gjennom lek og deltakelse i fellesskapets aktiviteter. Aktivitetene skal oppleves meningsfulle og basert på barnas interesser.
- Barnehagene skal jobbe med å styrke barns språk, ha kunnskap om språkets betydning for relasjoner, vennskap, lek og læring.

Tiltak:

- Se barnet innenfra – satsning hele læringsløpet
- Sikre kompetanseheving for alle ansatte gjennom digitalisering av kompetanseheving
- Overgang barnehage – skole, forpliktelse og kunnskap (ikke personavhengig)
- Barnehagene har systematisk foreldreveiledning, hver barnehage innehar veilederkompetanse
- Kunnskap om medvirkning – definere innholdet i begrepet
- Bruke observasjon – ulike metodikk
- Gode verktøy - varierte lekemiljøer (rommet)
- Aktiv bruk av kommunens språkfokusplan
- Voksne som språklige forbilder
- Felles opplevelser/aktiviteter/tur i små grupper
- En av pedagogene i hver barnehage bør ha videreutdanning i spesialpedagogikk

Satsningsområder i den enkelte barnehage.

	Satsningsområde	Mest fornøyd med
Bjørnsgård barnehage	Kost og ernæring er det området vi har satset mest på for å bli bedre. Dette vil være et videre fokus.	Komme oss på studietur til Finland, noe som har gitt oss et løft på mange plan. Alt dekket av tilskudd vi har søkt.
Bonderud-bakken Gårdsbarnehage	Språkutvikling i samarbeid med HINN. Eventyrbrua og eventyr i naturen. Dyresafari. Kjøkkenhage. Stell og bruk av dyr på gården.	Trygge robuste barn. Mange barn på venteliste for plass. Intern hospitering. Samarbeid på tvers av avdelinger. Fornøyde foreldre. Bedre på kommunikasjon. Intern opplæring.
Eventyråsen barnehage	Lek, psykososialt barnehagemiljø, relasjonskartlegging, BTI, Våg å se - våg å handle og skape robuste barn	Opprettholdt et bra barnehagetilbud, og fornøyde foresatte og ansatte Ansatt en ny fagarbeider i 100 % fast stilling
Fredsvoll barnehage	Vi har fokus på lek og Se barnet innenfra	Vi har kommet i gang med SBI og har kloke, reflekterte diskusjoner. Vi har stabile voksne på jobb i barnehagen, som gjør at det er forutsigbart for barn og foresatte selv ved sykefravær. De voksne er det viktigste for kvaliteten i barnehagen
Lena FUS barnehage	CLASS Effektive lederteam og JTI	Vi har oppnådd gode resultater som barnehage (CLASS; MU; nærvær, Effect-rapport) som er viktige KPIer for oss. Vi har oppnådd enda større psykologisk trghet i lederteamet og vi har blitt bevisste på hverandre som ledere gjennom JTI - profiler
Steiner-barnehagen	Videreutvikle barnehagens egenart innen språk i regi av Steinerhøyskolen. Barns psykososiale læringsmiljø. Sammen med foresatte skape robuste barn. Tid og rom for lek og undring ute og inne. Skape vennskap/relasjonsbygging gjennom et rikt språkmiljø og fokus på sosialt samspill, på tvers av kjønn, kultur og ulikheter. Fokus på kosthold/ernæring og fysisk aktivitet i et godt fysisk inne- og utemiljø.	Ta i bruk det spesialpedagogiske i det allmenpedagogiske. Respekt og toleranse for at vi er ulike.
Hoffsvangen barnehage	For ansattgruppa har vi satset på tema ansattes deltakelse i lek og lekemiljøene våre de siste årene. Vi har avsluttet et samarbeid med HINN med dette temaet, der det siste året har vært mye fokus på lekende ansatte.	God oppfølging av det enkelte barn, samt at vi har fortsatt utviklingsarbeidet vårt og avsluttet samarbeidet med Høgskolen.

	<p>Hver aldersgruppe har valgt hver sine gjennomgående temaer, der Elg- de eldste har jobbet med kroppen vår, nærmiljøet – gjennom turene sine, samt at de har hatt fokus på å glede andre.</p> <p>Rådyr – har jobbet med eventyr – og da spesielt med Hakkebakkeskogen. Gjennom eventyr opplever barna spenning, utvikler språket sitt, sin fortellerevne og får kunnskap om tall og mengde.</p> <p>Hare – har jobbet med vennskap, fellesskap og tilhørighet som er kjempeviktig for alle mennesker, derfor vil vi ha fokus på sosial kompetanse; hvordan vi skal være mot andre, gode holdninger, toleranse og respekt for hverandre.</p> <p>Låven – har sang og musikk som gjennomgående tema, som de har flettet inn i de ulike årstidene. Trygghet og tilhørighet er også viktig for de på småbarn.</p>	
Nordli barnehage	<p>Mangfold og inkludering.</p> <p>Trygg tilknytning</p> <p>Barns rettigheter</p>	<p>Fått etablert en god møtestruktur med fokus på lærende møter og felles refleksjon.</p> <p>Gjennomført utvidet besøksordning for nye 1- og 2-åringer høsten 2024</p>
Oliviabakken barnehage	<p>I årsplanen har vi “Bærekraftig utvikling” som satsningsområde. Dette favner de områdene vi arbeider med i barnehagehverdagen, nemlig utvikling a språk og sosial kompetanse. SBI og utvikling av de voksne sin handlingskompetanse i å se barnehagebarnet innenfra er barnehagens viktigste satsningsområde.</p>	<p>Implementering av SBI</p> <p>Godt arbeid med overgang barnehage - skole</p>
Kolbu barnehage	<p>Personalet har benyttet mye tid på å reflektere rundt krenkelsler og det å være relasjonelle voksne gjennom å se barnehagebarnet innenfra pga SBI samt tilsyn på bhgl. § 43. I tillegg har tegnkommunikasjon samt REKOMP blitt vektlagt. Lek – spesielt med blick på fysisk aktivitet. Vi har også jobbet aktivt med arbeidsmiljøet for å vedlikeholde trygge rammer for vikarer og fast ansatte (Vi – barnehage), slik at vi samarbeider til barnets beste.</p>	<p>Økt trygghet og økt relasjonell kompetanse i personalgruppa i forhold til forebygging av krenkelsler, der kursing gjennom SBI også har vært en positiv faktor. Styrket og økt samarbeid mellom avdelinger på huset.</p>
Kapp barnehage	<p>SBI</p> <p>Praksisfortellinger</p> <p>Foreldre i sorg og krise</p>	<p>Vi har kommet godt i gang med SBI, dette fungerer godt og vi har 2 gode sertifiserte kursholdere fra egne rekker.</p>

		Vi har hatt 2 aktivitetsplaner, disse har det blitt et godt resultat av.
Vilberg barnehage	<p>Lek og voksenrollen/ voksnes ledelse av lek og lekemiljøet.</p> <p>Fagområdene, spesielt; «språk, kommunikasjon og tekst», «kropp, bevegelse og helse» og «natur, miljø og teknikk».</p> <p>Videre har vi vektlagt arbeid med kommunens handlingsprogram: Alle barn skal ha et trygt og godt oppvekst- og læringsmiljø Bidra til robuste barn Styrke barnas sosiale ferdigheter og språk</p>	<p>Økt bevissthet om voksenrollen og lekemiljøets betydning for lek.</p> <p>Økt kunnskap om SBI (Se barnehagebarnet innenfra), der vi er i startfasen, men merker en økt bevissthet og kunnskap om hvordan fremme en opplevelse av trygghet i alle barn generelt og de utsatte barna spesielt.</p>

Oppsummering

Det finnes ikke så mye materiell og tall på nasjonalt nivå når det gjelder kvalitet i barnehage som det finnes for skole. De fakta vi kan bruke i barnehagesektoren er av mer subjektiv art. Vi ser på bakgrunn av det kunnskapsgrunnlaget som er beskrevet i rapporten og på bakgrunn av samarbeidet med barnehagene at det jobbes systematisk og godt i barnehagene.

De 12 barnehagene gir et tilbud av god kvalitet og et mangfold av muligheter for kommunens foresatte og barn.

Barnehagene jobber med barnets beste som utgangspunkt. De fortsetter det gode arbeidet med å utvikle et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø for alle barn. Det allsidige pedagogiske tilbudet de forskjellige barnehagene bidrar med for å gi kommunes barn en god start på utdanningsløpet er grunnmuren for all videre utdanning. Likevel skal vi ta vare på barndommens egenverdi og la barnet være i nuet gjennom lek og aktivitet i barnehagen.

Barnehagekontoret, 03.10.2024.

Toril Walby van Dijk

Barnehagesjef